

Сребърна монета (аспра) на цар Михаил III Шишман,
отсечена в Търновската монетарница.

Лице: Исус Христос на трон, гръб: цар Михаил III Шишман на кон.

Silver aspra coin of Mikhail III Shishman from the Tarnovo Mint.
Obverse: the Christ enthroned, reverse: Tsar Mikhail III Shishman on horseback.

Българската народна банка изказва благодарност за предоставения текст
на д-р Владимир Пенчев – Национален исторически музей, София.

The Bulgarian National Bank gratefully acknowledges Dr. Vladimir Penchev,
National Museum of History – Sofia, for this text.

Цар Михаил III Шишман

Сребърна възпоменателна монета с частично позлатяване
от серията „Средновековни български владетели“
Емисия на БНБ

Tsar Mikhail III Shishman

Partially Gold-plated Silver Commemorative Coin
Medieval Bulgarian Rulers Series
BNB Issue

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА
БАНКА

BULGARIAN
NATIONAL
BANK

Със смъртта на младия български цар Георги II Тертер дошъл крайът на династията на Тертеровци. Настъпил период на междуществие, когато отделни боляри погледнали борбата да поставят на трона свой избранник. Междувременно Византия завладевала почти всички български територии на юг от Стара планина. Тогава, за да предотврати опасността от анархия и междуществия, висшият болярски съвет в Търново избрал за цар на България видинския деспот Михаил Шишман. Той станал основоположник на последната българска царска династия от Средновековието – тази на Шишмановци, и управлявал под името Михаил III Шишман (1323–1330 г.).

Царят бързо потушил опитите на враждуващите помежду си боляри да разпокъсат държавата, стабилизирал армията и оказал отпор на византийските нашественици в Южна България, като възвърнал в пределите на държавата Ямбол, Месемврия, Анхиало, Айтос, Русокастро и др. Успехите на новия български цар били признати от Византия със сключения през 1324 г. мирен договор между двете страни, скрепен с династичен брак.

Друга голяма опасност, на която цар Михаил III Шишман трябвало да се противопостави, е експанзията на Сръбското кралство в тогавашните югозападни български земи. Още от втората половина на XIII в. сръбите завладели части от тези български етнически територии. С цел да спре агресията, Михаил III Шишман се споразумял с византийския император да осъществят съвместен военен поход срещу Сръбското кралство през лятото на 1330 г. Българската и сръбската армия се срещнали край средновековния град Велбъжд (Кюстендил), а византийската войска изчакала развоя на събитията край Битоля. Сръбският крал Стефан Дечански помолил за едностранно примирие, но вероломно го нарушил. Войниците му внезапно нападнали българската армия, царят бил тежко ранен в битката и скоро починал. Михаил III Шишман е погребан в църквата „Свети Георги“ при с. Старо Нагоричане, Кумановско.

With the death of the young Bulgarian Tsar Georgi Terter II the Terterovtsi dynasty came to an end. Then there was a time of interregnum when individual boyars waged a struggle to place their chosen one on the throne. Meanwhile, Byzantium conquered almost all Bulgarian territories south of Stara Planina (the Balkan Mountains). At that time, to prevent the danger of anarchy and infighting, the High Boyar Council in Tarnovo elected the Vidin despot Mikhail Shishman as the Tsar of Bulgaria. He became the founder of the last Bulgarian ruling dynasty of the Middle Ages – that of Shishmanovtsi, and ruled under the name Mikhail III Shishman (1323–1330).

The Tsar quickly quelled the attempts of the rival boyars to fragment the state, stabilised the army, and resisted the Byzantine invaders in southern Bulgaria by restoring Bulgarian control over the territories of Anchialos, Aytos, Mesembria, Rusokastro, Yambol, etc. The successes of the new Bulgarian tsar were recognised by Byzantium by a peace agreement concluded between the two countries in 1324 and cemented by a dynastic marriage.

Another great danger that Tsar Mikhail III Shishman had to resist was the expansion of the Serbian Kingdom in the then southwestern Bulgarian lands. Since the second half of the 13th century, the Serbs conquered parts of these Bulgarian ethnic territories. To stop the aggression, Mikhail III Shishman agreed with the Byzantine emperor on a joint military campaign against the Serbian Kingdom in the summer of 1330. The Bulgarian and Serbian armies met in the vicinities of the medieval town of Velbazhd (Kustendil), while the Byzantine troops waited for the turn of events near Bitolja. The Serbian King Stefan Dečanski asked for a one-day truce, but treacherously violated it. His soldiers suddenly attacked the Bulgarian army, the Tsar was severely wounded in the battle and soon died. Mikhail III Shishman was buried in the church of St. George in the village of Staro Nagoričane, Kumanovsko.